

Ljubica Lukačić: Uz trud i podršku sve je moguće

'U Hrvatskoj ne postoji termin socijalno poduzetništvo jer ne postoji ni zakon o socijalnom poduzetništvu', ističe Ljubica Lukačić, saborska zastupnica i pomoćnica ravnatelja URIHO-a

Objavio **Sanja Plješa** - 03.12.2021 u 17:24

Glavna skupština Ujedinjeni naroda (UN) je 1992. godine na zajedničkoj sjednici održanoj radi obilježavanja Desetljeća osoba s invaliditetom (1983. – 1992.), usvojila rezoluciju kojom je taj dan, 3. prosinca, proglašen **Međunarodnim danom osoba s invaliditetom**. Diljem svijeta se ovaj dan obilježava na različite načine kako bi se ukazalo na teškoće u svakodnevnom životu osoba s invaliditetom. To su osobe koje imaju dugotrajna tjelesna, mentalna, intelektualna ili osjetilna oštećenja te im to ograničava njihovo potpuno sudjelovanje u društvu. Simbol Međunarodnog dana osoba s invaliditetom je simbol UN-a uz plavu riječ crvenog početnog slova E na engleskom jeziku – „Enable“, što znači „omogućiti“. U Hrvatskoj se politika prema osobama s invaliditetom zasniva na suvremenim međunarodnim standardima, koji uključuju i temeljna načela ljudskih prava kao što je načelo nediskriminacije te načelo međuzavisnosti i nedjeljivosti svih ljudskih prava. Naša zemlja je treća zemlja u svijetu koja je ratificirala *Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom*, što ukazuje na spremnost i potrebu hrvatskog društva da osigura jednake mogućnosti za tu posebnu vulnerabilnu populaciju.

Prema podacima **Registra o osobama s invaliditetom** Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u našoj zemlji živi 508.350 osoba s invaliditetom. Od toga je 60 posto muškaraca i 40 posto žena. U ukupnom stanovništvu Hrvatske, osobe s invaliditetom čine 12 posto stanovnika.

S ciljem promicanja rješavanja problematike osoba s invaliditetom razgovarali smo s **Ljubicom Lukačić**, saborskom zastupnicom i pomoćnicom ravnatelja URIHO-a.

U početku smo napomenuli da nam je cilj apelirati na javnost da se „zdravi“ odnosno osobe

bez ikakvih znakova invaliditeta češće trebaju sjetiti, a ne samo jedan dan u godini, onih koji zbog svojih tjelesnih nedostataka nisu u dovoljnoj mjeri uključeni u sve društvene tokove. Uz to, potrebno je poraditi na ukidanju barijera kako bi se osobama s invaliditetom olakšao svakodnevni život.

>>U radniku se prepoznaje čovjek, a ne izvor profita

Osobe s invaliditetom imaju pravo na zapošljavanje kao i svi ostali

Ljubica Lukačić je rekla kako prema *Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom*, takve osobe imaju pravo zapošljavanja kao i svi ostali ljudi.

„Osobe s invaliditetom mogu se zaposliti u integrativnim radionicama ili radnim jedinicama kod poslodavaca“, rekla je Ljubica Lukačić.

Upravo poslodavci koji zapošljavaju osobe s invaliditetom, ali oone osobe koje se samozapošljavaju mogu ostvariti niz poticaja koje osigurava **Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom**. Poticaji se odnose na: subvenciju plaće, sufinanciranje troškova obrazovanja, troškova prilagodbe mjesta rada, troškova prilagodbe uvjeta rada, naknadu u visini uplaćenog doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje, sufinanciranje troškova stručne podrške, posebna sredstva za razvoj novih tehnologija i poslovnih procesa s ciljem zapošljavanja i održavanja zaposlenosti osoba s invaliditetom te potporu za održivost samozapošljavanja osoba s invaliditetom. Uz sve navedeno, u Hrvatskoj postoje dobri temelji za inkluziju osoba s invaliditetom u poslovni i društveni život.

Iako je u medijima i u javnosti uvriježeno pisati o socijalnom poduzetništvu, Ljubica Lukačić smatra kako kod nas taj termin ne postoji jer ne postoji ni zakon o socijalnom poduzetništvu.

„Imamo nekoliko zaštitnih radionica u kojima se zapošljavaju osobe s invaliditetom. Tako je primjerice **Hedona** iz Križevaca integrativna radionica, no oni se ne bave socijalnim poduzetništvom jer to zakonski nije moguće“, kaže Lukačić. Ističe da, iako je Hedonu osnovala Udruga osoba s invaliditetom Križevci kao društveno poduzeće kojem je osnovna djelatnost proizvodnja čokolada i pralina, ustvari to je privatno poduzeće.

Napomenula je kako je u osnivanju i **Inovativni koprivnički socijalni centar KoprivITA**. Tim projektom **Udruga „Bolje sutra“** nastoji pridonijeti rješavanju osnovnog problema, a to je zapošljavanje osoba s invaliditetom te ih na taj način približiti tržištu rada. I za njih govore da spadaju u socijalno poduzetništvo, kaže Lukačić te se pita „što je to socijalno poduzetništvo ili što je to društveno poduzeće“? „Kod nas je to ili ustanova ili trgovačko društvo, ali više volim kada se naziva integrativnom radionicom“, naglasila je.

Nema potrebe za zakonskom regulativom

„Ne vidim potrebu da se to zakonski regulira. Ništa veća prava ni zaštitu ne bi imali ljudi u socijalnom poduzetništvu nego što imaju sada. Moram istaknuti da te sve ideje dolaze iz

Europe i to mi nije baš drago. Naime, u europskim zemljama je malo osoba s invaliditetom koje su stvarno zaposlene kao radnici. U tamošnjim integrativnim radionicama ljudi rade za naknadu, a kod nas za plaću i u tome je razlika", smatra Lukačić. Dodala je kako je u Europskoj Uniji to onda rad, a ne radni odnos.

Kao primjer navodi događaj od prije nekoliko godina kada je devet, deset direktora tvrtki iz Danske posjetilo URIHO. Kada su vidjeli što rade radnici u URIHO-u i to za plaću koju nije odredio Grad Zagreb nego je određena kolektivnim ugovorom, bili su ugodno iznenađeni. U Danskoj sve novce koje daje država za osobe s invaliditetom ustvari dobije poslodavac, a radnik dobije naknadu.

Mišljenja je da je za osobe s invaliditetom dobar ovakav način rada kakav je trenutno u Hrvatskoj. „Nema potrebe 'kemijati' sa socijalnim i društvenim poduzetništvom. Neka osobe s invaliditetom rade u zaštitnim i integrativnim radionicama, a svi oni kojima stupanj invaliditeta to dopušta neka idu na tržište rada“.

Pritom je spomenula kako je u URIHO-u radio mladi pravnik koji je bio slijep pa su mu uvjeti rada bili prilagođeni. Nakon dodatne edukacije i brige za njega u URIHO-u, našao je novi, bolje plaćeni posao.

„To je samo primjer da je uz trud i podršku sve moguće“, zaključila je Ljubica Lukačić.

Projekt izrade i objavljivanja serijala tekstova pod naslovom **Socijalno poduzetništvo zapošljavanje osoba s invaliditetom** finansijski je podržala Agencija za elektroničke medije

Tockanai.hr koristi kolačiće (Cookies). Daljnjom uporabom web stranice, slažete se sa korištenjem kolačića. [Saznaj više](#)